

JOSEP BRAS: UN EXEMPLAR NOU I PER LLIURE

Riure i trempar com a barreja

Josep Bras, guanyador del darrer premi *La sonrisa vertical*, és un escriptor jove amb dos llibres publicats, un altre més en portes i un sentit de l'humor verbal i inexhaurible. No es deixarà classificar, però, tan fàcilment.

Enric Sòria

Hem quedat amb Josep Bras a una cafeteria de la plaça de Catalunya, un lloc molt entretingut ple d'un moviment colorista, entre el turisme d'hivern i la riuada ramblera. Josep Bras, amb dos llibres publicats, *La mosca al nas*, i *Exemplar gratuït*, i un flamant premi de La sonrisa vertical sota el braç amb *El vaixell de les vagines voraginoses*, de pròxima aparició, és un xicot *prêt à porter* sense estridències que treballa a TV Miramar, amb pinta de somrient espavilat.

Va pel món amb les idees molt clares, enfila entrevistes amb desimboltura i parla pels descosits un autèntic, elaboradíssim, estàndard de carrer que cap corrector d'aquest país no gosarà transcriure. Ho deixarem córrer, doncs, de moment. Josep Bras no és cap jove professional urbà, *oju*. Ha trobat, i n'està orgullós, a Premià de Mar l'àmbit que li és propi. Barcelona és un punt de treball i un punt de vista. Ell va per la feina i, rient rient, va escrivint llibres, a Miramar o a Premià, i és el que compta.

—*¿Esperaves guanyar el premi de La sonrisa vertical?*

—Quan et presentes a un premi sempre tens una mica d'esperança, si no de què. Hi havia un perill i era que el que presentava m'agradava. Com que normalment

«Em fa una mica de por que la gent digui: 'aquest senyor ens està explicant la seva vida'».

LOMENEÇ UMBERT

escriu coses una mica esbojarrades pensava «com ho agafin per la vena de l'humor, diran que açò no és eròtic». La veritat és que fins al mateix dia de l'adjudicació no m'ho creia, que me'l donaven.

—L'edició és prou àmplia, supose que amb traducció castellana inclosa.

—Sí. M'imagino que és el premi més important que guanyaré mai, perquè és l'únic premi que et pots presentar en llengua catalana i que t'ho tradueixen i t'ho donen a conèixer fins allà.

—Tu vas començar fent poesia, em pense.

—Jo vaig començar com tothom. Allò que t'enamores i comences a fer versos i després els amagues al calaix i tot això, i vaig començar en castellà, també com tothom, allà als *hermanos* de la Salle, per als concursos de la Coca-Cola i coses d'aquestes.

—Treballar, treballes a televisió.

—Treballo a *Recull*, que és l'informatiu setmanal de la TVE a Miramar.

—Tantes que se'n fan sobre els periòdics i les ràdios, ¿no es pot fer una narració ambientada en els passadissos de televisió?

—Mira, em fa una mica de por que la gent digui «aquest senyor ens està explicant la seva vida». Jo prefereixo ambientar les històries a Istanbul, o a Rupert; això me's igual. Ara s'està perdent, però hi havia un corrent dins la literatura catalana en què el primer llibre semblava un diari. Era una cosa bastant dolenta, perquè un diari pot tenir molt d'interès, jo en faig un i conte la meua vida, però me'l guardaré, evidentment si no me'l paga algú. El que no va bé és barrejar les coses. En la meua primera novel·la hi havia dues accions paral·leles, l'una era una novel·la que escrivia un senyor de vint-i-pocs anys, que vivia a Premià de Mar. Imagina't ¿no? ¡Terrible!, i després hi havia l'acció trepidant de la novel·la. A l'escriptor, tímida i tal, li'n passa mil i una, però cap de transcendental. En fi. Un dia agafaré la novel·la aquesta, trauré tota la part terrible de l'escriptor, la part del diari, i quedarà una cosa que se sostindrà per ella mateixa. Si és que em deixen tranquil.

—¿Massa entrevistes seguides, o com?

—¡I tant! Tinc el complex que jo era un senyor que escrivia i ara sóc un polític, davant de micros tota l'estona. Crea una mena de caos, esperem que s'acabarà.

—A més, tu deus ser au noctàmbula.

—No, jo sóc de Premià. I a Premià és impossible ser noctàmbul. Jo em

passo el temps allí en el més absolut silenci, escrivint, bevent...

—Però vindràs a Barcelona sovint.

—Sí, quasi cada dia, a treballar. Barcelona m'encanta, però per venir com a observador. M'ho miro, tota aquesta gent. Si visqués aquí, m'entraria agorafòbia. L'altre dia es va suïcidar un tio aquí mateix. Davant el Mc Donald's es va llançar d'un cinqué pis. Jo estava esperant al semàfor. Vaig dir: «A Premià, després de tot, no s'està pas malament».

«L'erotisme comença a tractar-se amb un cert sentit de l'humor».

—¿Això a Premià no passa?

—És clar que no, perquè a Premià no hi ha Mc Donald's.

—¿Què tens pensat d'escriure ara?

—Des que vaig escriure *El vaixell* estic en quarantena. Hauré fet uns deu fulls, a banda articles i embolics que em donen. Quan tingui alguna idea clara hi començaré de nou.

—També has fet guions.

—Sí. Tinc el guió d'un curt, que, si Déu vol, es filmarà un dia d'aquests. A més, faig guions per a Ràdio 4, casos d'endevinalles policiaques, més aviat per a nens. ¡I jo els fico cada crueltat! També tinc present un guió de programa cultural: quinze minuts de cultura i la resta, animalades. Segur que no l'accepten. Però si cola, cola.

—Del que s'escriu ara, què t'interessa.

—Hi ha un senyor que rellegeixo constantment, que és Pere Calders. M'agrada molt tot el que fa. Ell té un to més sensible i jo més desprietat. Però ara intento que el que faig no sigui massa paròdic. La paròdia té un perill

i és, per exemple, si és una novel·la eròtica, que no t'engresquis. Jo intento que la gent vagi rient perquè el protagonista és un *mamarratxo* autèntic i al mateix temps que s'esveri una mica també. No sé si ho aconseguixo. Jo em vaig esverar escrivint-ho.

—Bon símptoma. ¿I del que es fa entre el personal jove?

—Hi havia un article premonitori de l'Ofèlia Dracs a *El País* on comentava una antologia imaginària dels contes

catalans dels anys vuitanta. La tesi era que tots els contes eren iguals: un marc urbà, problemes amb minories, *yuppies*, etc. Hi ha una mica d'això. El senyor Monzó trobà una línia i molta gent s'apunta a aquesta línia.

—¿I no et volen fer una promesa jove d'aquesta nova narrativa?

—Jo faig la meua vida, vaig al meu aire. Si diuen que sóc d'alguna generació, això no és el meu problema. Hi ha una mica aquesta mentalitat. Després de l'Ofèlia no hi ha ningú de més jovenet, dins de les coses de conya i la gent s'estima molt etiquetar, i ara estan a la recerca desesperada d'algú més jovenet.

—A l'hora de la veritat. ¿La narrativa eròtica catalana trempa o no?

—¡Trempa, trempa!... Jo crec que sí. En aquell moment, *Set pometes té el pomer* va trempar el personal. Hi ha *Cambra de bany* i algunes coses més. L'erotisme comença a tractar-se amb un cert sentit de l'humor. I ja va bé. Per aquí van els trets. Riure i trempar és una bona barreja. □